

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru Monarhia pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de tre. or.
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 13 Decembre.

Cu începerea feriiilor parlamentare ale Crăciunului s'a început și agitațiunea în țera întrăgă ca să dea ultima lovitură de mörte primului președinte al cabinetului ungar. Agitațiunea acésta se atribue în parte unor rele vechi, cari nu vor să se vindece în ochii celor nemulțămiiți cu politica acestui bărbat de stat, ér cea mai prospétă nemulțămire se vede, că se caută în purtarea lui șovăitoare în cestiunea lui Kossuth. Strimțorata de cătră cei din stēnga extremă și-a dat consimțemântul pentru de a se modifică legea pentru cei ce absentéză 10 ani de țile din țera fără a stă sub scutul vre-unui consulat austro-ungare, se pare a nu se fi pronunțat pentru acésta procedere.

Dacă ar urmă ca Majestatea Sa să se pronunțe contra modificării legii din cestiune, atunci dl Tisza nu mai pöte rămâne la postul seu, sau apoi e silit a-și modifică enunțimentul seu din urmă. Tactica observată de cei din stēnga extremă se vede, că a fost nimerită pentru scopurile, ce ei urmăresc, nu mai cât aci au un cuvânt și celelalte naționalități din Ungaria, sau cel puțin ar trebui să aibă. În ochii noștri semișeul dela Turin este un rebel, pentru că a declarat casa Habsburgilor de detronată, și noi, cari ținem la tradițiunile nōstre din moși și strămoși, numai în țaria și puterea acestei case domitoare vedem asigurată libertatea cetățenilor, numai sub scutul dinastiei vedem posibilitatea de a pute trăi în ticiă și a ne desvoltă așa cum cer trebuințele nōstre culturale și economice. Mai mult, folosindu se Kossuth de poziția sa de dictator al Ungariei, a adus cu falsificarea banilor lui peste o mulțime de ómeni sērăcia, a lipsit pe mulți de ultima bucatură de pâne și pe mulți de vitișorele ce au avut și de alte obiecte de preț prefăcute atunci în bancnote fără nici o valóre, și dacă ungerii se entusiasmeză pentru Kossuth, e tréba lor, noi pentru el și pentru alți vechi venali nu avem decât tot datorința de a luptă, cum am mai luptat fie chiar și cu inșelăci.

Nu vom și cu de espatrieze Kossuth, dar tot ce cerem e, ca de dragul lui să nu se modifică o lege sancționată, pentru că în urma urmelor o țera tot e mai mult ca un om, fie chiar și Kossuth, și cum că e mai mult, acésta o a accentuat chiar și ministrul președinte înainte de acésta cu câte-va săptămâni. Este acum tréba ministrului de a eși strimțorata ce și a acceptat vedem enunțimentul seu din urmă, noi însă prin acésta vedem, că se fac tot mai mari și mai mari concesiuni celor din stēnga și curentul purtat de acesti ómeni nu e priincios chiar

nici pentru unguri, decum pentru celelalte popóre din Ungaria.

Făcută însă odată concesiunea în punctul acésta, dl Tisza numai pöte oprí cursul.

Și nu putem nici decât să înțelegem, cum o partidă așa de compactă și de numerosă pöte să facă concesiuni în un punct, care este cel mai delicat, căci nu sentimentul public al ungerilor are să fie luat numai în băgare de sémă, ci trebuie luat sentimentul public al tuturor popórelor, trebuie ținut cont chiar și de augusta casă Habsburgică și de actualul împérat și rege, care, ori cât de uman și blând cugetătoriu, tot nu pöte să uite, că s'a vésat prea mult sânge nevinovat tocmai din cauza agitării acestui om, și că tot acésta, cum după cum el ne spune în memoirele sale, a lucrat tötă viața ca să surpe tronul, când cu resbelul din 1859, și numai pacea dela Villafranca a pus capét agitațiunilor lui și firelor revoluționare țesute în Italia, țesute în țerile dela Dunăre și puse tóte în mâinile lui Napoleon spre distrugerea monarchiei. 435

Nu leuntem noi ómenii, cari se înșelă din mersul lor, nu vom noi ca să-i scótem din fanatismul, ce i-a cuprins pentru cultul lui Kossuth, tot ce vom e, ca să vie la reson și să țină cont și de simțemintele altora. Nōue românii nu ne e permis se folosim nici stégurile ce represintă colorii nōstre naționale, nu ni permis să facem rugăciuni pentru cei morți la țile memorabile și dacă noi ne impunem reserve, dacă noi scim ținé cont și nu vom să provocăm susceptibilități, nu înțelegem pentru ce magiarii nu ar trebui să fie și ei cu reserve, ci să dea curs liber pasiunilor lor fără pic de genare.

Revista politică.

Restaurarea oficialilor comit-tensi s'a îndeplinit în tötă țera fără multe animoșități, și așa cu începutul lunei lui Ianuarie organele administrative și pot continuă lucrarea neîntrerupt. De astădată sörtea la alegeri, în genere luând, a picat apröpe tot pe oficialii cei vechi și acesta este un semn destul de marcant pentru ca să nu tréca la ordinea țilei fără a fi adus în discuție.

Motivul principal, pentru care s'au ales tot funcționarii cei vechi, e a se atribui împregiurării, că alegerea din anul acesta se consideră ca cea din urmă, deóre-ce apröpe toți comiții supremi au accentuat, că în cercurile mai înalte se lucră la un proiect de lege pentru centralizarea admistrațiunei, ér inter de lege interne cont. Teleki a promisi, că va și realiză cât mai curënd acésta intențiune.

Pecăt de însuflețită era presa magiară, fără deosebire de colorit politic, când ministrul de interne

și-a ținut esposeul seu de program în dietă, pe atât de desamăgită apare acum, și în special presa opoșiției. Ea nu e mulțămiiță cu lucrările ce se fac și proiectele, ce se intenționéză. „Egyetértés” în numărul seu din Dumineca trecută aduce un interesant articol de leaderul partidei independente, dl D. Irányi, în care se întrébă, pentru-ce să fie alegerile din anul acésta cele de pe urmă și pentru ce se vorbesce cu atâta insistință și cu atâta siguranță, că ele sunt cele de pe urmă? Au pentru-că așa a șis un ministru, că se va întâmplă. Intr'un astfelu de constituționalism am ajuns, încât un ministru să impună la 14 milioane de locuitori voința sa, ca și cum ministrul și guvernul n'ar servi poporului, ci poporul ar trebui să urmeze vederii vederii și porocul unui guvern. Prin intențiunea guvernului se nimicesce puterea municipală. Țara trebuie deci să protesteze și protestul trebuie să-l asternă fie-care comitat, pentru că sub povara protestelor tuturor comitatelor, ministrul și întreg guvernul va trebui să se îndoie. —

Agitațiunile, ce le face presa rusă pentru provinciile ocupate și atacurile îndreptate contra monarchiei nōstre, de un timp încöce au luat un caracter de tot acut și vehement. Locuitorii Bosniei și ai Hertegovinei sunt prezentați ca cei mai nefericii muritori, cari caută să i a lumea în cap și se emigreze în alte părți spre a-și câștigă traiul vieții. Administrațiunea austro-ungară a ajuns la teoretic, dmic foile rusesci, deóre-ce desperațiunea și-a ajuns culmea și populațiunea doresce mai bine stăpânirea turcescă.

De aceea mii de mii sunt pregătiți ca să părăsescă țara, și acésta nu pöte fi decât o demonstrațiune, contra administrațiunei austro-ungare și un semn prin care statele eoropene ar trebui să înțelegă, că e timpul ca să se sfērșescă odată cu provisoriu de ocupațiune al acestor provincii. Europa e chemată să dea acum soluțiune acestei cestiuni până-ce încödările nu se sporesc și până-ce ei mai pöte năbuși nemulțămirea cea mare. Poporațiunea din acele provincii și are îndreptată privirea numai spre Rusia, dela carea astéptă să-i vină mântuirea și acésta Europa ar trebui să o înțelegă.

Mare svon a pricinuit scirile aduse de unele dintre cele dintăiu țiare englese, prin cari se afirmă, că Pöpta prin diplomații sei ar fi recere puterul european să privescă cu neîncredere la împărțitul încuviințat de guvernul austriac pentru Bulgaria.

Turcia e de părere, că prin acest fapt pe de o parte cei din Viena, au recunoscut legalitatea principelui Ferdinand, pe de altă parte însă se stirbesce suseranitatea, ce o are Turcia asupra principatului.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istoriă.

(Urmare.)

Plângerea Evei.

Când eșia prin porțile raiului, așa plângea și dicea:

O sufletul meu, ce voi face: nădeșde de ajutoriu, de unde voi trage: că între ómenii m'au lăsat: în cine voi avé nădeșde: ca Dumneșeu m'au lăsat: și cu viață m'au îmbrăcat: cu porunca i-am călcat: el pre mine s'a mánia: de viață m'a desbrăcat: și în gura morții m'au dat: și forțe tare m'au legat: părăsii n'am viața mea: că Dumneșeu e nădeșdea mea: și tötă desmerdăciunea mea: dorirea și viața mea: în sfînțenie m'au rid: ca în loc sfint m'au aședat: cu ingerii m'au înșouit: dară acum eu me due certată-mi de mine Dómne: eu din șireagul ingerilor cad în mâna relelor: pe valed lacrimilor: împovăirea lor în flori m'au făcut: și în mijlocul lor am ședut: întru dēnșele m'am desmerdat: cu ele m'am bucurat: cum legēnd rugi multe am rupt: și nici o bușuluélă n'am avut: dar acum cum me due certată-mi de mine Dómne: în temnița morții: pe valed plângerii: eu

maica amăriciunii: că sfērșitul vieții mele: fi-va cu lacrimi grele: de sub pomii raiului: de odichna sufletului: acum eu me due în mânia Domnului: din soția raiului: în hotărul câmpilor: prin durerea străimilor: prin gura jivinelor: merg prin fôme și prin sete: și prin dosade fôrte multe: Oh mörtea vieții mele: nu me desbrăca și în piele: de tóte m'au desbrăcat: și în piele m'au lăsat: că șerpele m'au înșelat: de odichna raiului: de viața sufletului: de țiaua cea de bucurie: că de astăzi înainte nu voi mai întră în tine: certată-mi de mine Dómne: Oh voi fôrte isvóre: și voi vânturi ușóre: Dumneșeu remăie cu voi: Oh voi pomi frumoși: și voi crini cuvioși: cele locuri bune de odichnă: Dumneșeu cu voi remăie: Oh voi picături de rouă: și voi frunze de smochin: care dați miros frumos: Dumneșeu remăie în voi: Oh pomul vieții: măr de aur al dragostei: tu esti pöta vieții: în frumșea bunătății: Oh sufletul meu cel blăstemat: cum șerpele te au înșelat: și viața mi-a spurcat: mörtea păcatului mi-a dat: și étă acum merg spre mörte: că pre mine căđu sörte: că în inima mea vor străbate: cele săgeți veninate: Oh jivină selbatecă: a căruia săgétă gróznică: trupul meu l'au străpuns: Oh grădina raiului: bucuria sufletului: Oh pomilor înfrumșețați: acum de mine plângeți: Oh voi flori frumșe: dela voi șer-

pele me scöse: plânge cu mine raiule: suspină acum sufletule: Oh grădina raiului: frumșeța sufletului: cum te poți îndurá de me scoți: certată-mi de mine Dumneșeu:

Plângerea lui Adam.

Când ședea el în preășma Evei:

Ședea Adam înaintea raiului: și plângea frumșeța binelui: plângēndu-se și jeluindu-se de dulcēța raiului lipindu-se: și suspinând tare grăia, că mirosul nu-l avea: al riurilor și celor din al florilor celor mici: și cătră raiu se întörse: țiaua bună își luase și cătră el așa dicea: suspinând tare plângea: raiule grădină dulce: nu me îndur de a me mai duce: dintr'acésta odichnă dulce: că eu decă greși: din tine afară eși: ce eu me obidesc: și cu amarnic plāns jelesc: raiule grădină dulce: nu me îndur de a me mai duce: éră raiul așa și țise: după-ce Adam greșise: și Dumneșeu îl urise: și afară îl scöse: dute Adame dela mine: că te ai lipsit de acel bine: Oh amăritul de tine: în lumea nevoilor: în locul ostenelelor: se slujesci sudorilor: Atunci Adam țise: se ne iertăm unul de cătră altul: că nu ne vom mai vedé amēndoi: până la țiaua de apoi: raiul atuncea răspunse: dute Adame dela mine: că nu vei mai

Camera francesă s'a închis. Desvoltarea normală a lucrurilor în decursul desbaterilor de până-acum a provocat surprindere în întreaga Europă. Francesii cei înflăcărați din sesiunea trecută, când deputații mergeau cu revolverul în pusunariu la parlament, au lucrat acum atât de pacinic, încât abia i a auzit Europa. Cu atât mai mult însă i a simțit ea, și în special i-a simțit vrășmașii de morțe, căci multe legi de importanță s'au luat. Cu deosebire sporirea marinei și preste tot a armatei a aflat un echou trist în vecinii francesilor și și mai trist succesul cel mare, ce l'a raportat cu esopșiția.

Energia, cu carea guvernul a pășit contra lui Boulanger și a tuturor elementelor turbulente, și arată tot mai mult efectele favorabile. Situațiunea actualului cabinet e pe deplin asigurată, cu toate că s'au întâmplat și casuri, unde camera a votat contra proiectelor aduse din partea guvernului. Deputații noi, cari au intrat în cameră, au dovedit multă prevenire față de luptătorii de mainainte. Boulangerismul abia și mai ridică din când în când capul și abia mai poate da semne de viață. Temeliile republicii se consolidează tot mai tare.

Cronică din Zarand.

Zarand, 4 Decembre, 1889.

De ale timpului și economiei. — Esarëndarea dreptului de cărcimărit. — Jidovii. — Din Brad. — Repreștanța gimnasială eștraordinară. — Alegerile comitatense în comitul Huniedóra.

Temperatura a scăđut binișor sub zero. E frig șec. Néua a căđut puțină până acum. Săménăturile de tómnă altcum bine desvoltate au încă lipsă de néuă, spre a puté ernă bine.

Se prevede încă de acum scumpetea nutrețului pentru vite; deóre-ce în urma ploilor de tómnă otăvurile s'au stricat parte cosite pe jos, parte în căpive. Grăul se plătesce bine în piața Bradului dela 1 fl. 50 cr. până la 2 fl. măsura à 30 litre; ér cucuruzul 1 fl. 10 cr. până la 1 fl. 15 cr.

Esarëndarea dreptului de cărcimărit în ținutul acesta a dat rezultate favorabile pentru stat, și a ținut în fermentațiune acum de aprópe o lună și jumătate publicul întreg. Preste tot s'au oferit sume mai mari, de cum era arénda anuală pentru regalisti în trecut. Jidovii s'au indesat preste tot locul, unde numai au putut, ei au și ridicat aréndile. Altcum și repreștanții statului au fost conđuși de spiritul de a ridică cu ori ce preț aréndile anuale.

S'au încheeat contracte formale din partea privaților și a comunelor cu repreștanții statului, cari însă s'au nulificat, îndată ce a promis cineva mai mult. Așa s'a întâmplat în Brad și alte comune.

În Brad, repreștanța comunală a luat arénda pentru comună cu 6500 fl. îndată ce a promis însă fostul aréndaș 7000; contractul s'a anulat.

A fost întrebată de nou comuna, dacă dă 7000 fl. și numai după-ce a promis 7000 fl. a ramas la comună, făcându-se contract nou. Așa s'a întâmplat la Criscior, Mihăleni, Valeabrad etc.

În cele din urmă lupta a fost între jidovi oferind, cari de cari sume mai mari.

S'au făcut și oferte comulativ pentru mai multe comune și așa s'au esarëndat; astfel în comune, unde nici când nu au fost jidovi, pe venitoriu vor fi.

Preste tot jidovii au fost favorisați în urma șireșteniei lor. Cum vor fi beuturile, și cum vor scóte banii aréndatorii? e tréba lor. Publicul va bea și beuturi rele și și scumpe. Dar ce se faci? statul e înglodat în datorii, are lipsă de bani, și dă celui mai

întră în mine: că Dumneđu te-au lăsat: și binele și-au dat: și pre tine te au oprit: din pomul vieții se nu mánanci: cel din mijlocul raiului: din frumșeța mirosului: ce căci tu n'ai ascultat: pentru acea s'au mániat: și afară te au dat: și pre tine te au pedepsit: și din mine afară te au gonit: ce te du Adame dela mine: în lumea bușuluialelor: fiind al ostenelelor: Adam începú a plánga cu lacrimi ca de sânge: și din gură așa đicea: raiule, dulcele meu raiule: duce-m'ăș ce nu me îndur: de mirosul florilor: de frumșeța pomilor: de lumina raiului: de frumșeța sufletului: Oh pedepsitul de mine: Adam mai tare plánga și din gură așa đicea: cu totul suspina: de dulceta raiului: și de frumșețele lui: și așa plánga: cât nime nu putea tácea: ce Domnului sfânt: milă i s'au făcut: și grăind așa đise: ce plánga Adame așa mult: Adam au răspuns: de binele ce am avut: și acuma l'am perdut: atunci Adam se bucură: și dulceta în gură întră: și đise Adam: părinte fie-ți și de mine aminte: că eu acum me jelesc: și de tine me veselesc: că tu Dómne mai făcut: și în pomi mai întocmit: în florile cele dulci: că eu nu mai pot uitá: fricósă lumina ta: carea pururea me lumina: ce pentru căci greși: afară din raiu eși: pedepsindu-me cu ostenele: în tóte đilele vieții mele: Dómne mărire șie. Sferșitul plángerii lui Adam și al Evei.

mult promițetóriu, căci nu de interesele publicului e vorba, ci de a statului, ca să stórcă cât mai mulți bani.

În 26 Novembre v. s'a ținut în Brad, repreștanța gimnasială eștraordinară. Adunarea a fost bine cercetată, deși a fost convocată pe đi de Dumineca. Obiectele de desbatere au fost ponderóse, chiar de aceea membrii repreștanții au cercetat adunarea.

Primul obiect a fost alegerea unui profesor la gimasiu, pentru care post a fost escriș concurs.

Au intrat trei petițiuni. Un competent a fost reieptat fiind greco-catolic și neavând cualificațiunea recerută. Din motive ponderóse al doilea competent nu a putut fi candidat și astfel singurul a fost candidat și ales: Dr. Dimitrie Horvat. Deja s'a completat numărul de 5 profesori ordinari la gimnasiu, conform legii.

Al doilea obiect a fost înființarea unui fond de pensiuie pentru profesorii dela gimnasiu, familiile lor, și pentru învățătorii dela scótele normali — aneșate la gimnasiu. S'a decis unanim, ca gimnasiul să înființeze însuși fondul de pensiuie, avénd a contribuí și profesorii tace fundamentale și percente dăpă salarie pe trecut. Altcum cestiunea fundului de pensiuie a fost tractată și în anul 1885, și s'au compus statutele, dar din anumite împređurări eșcutarea a fost amánată. Deja s'au pređat vechile statute comitetului gimnasiului pentru modificare și întregire, cât mai urgentă, ca încât ar fi posibil fondul să între în viață pe la începutul anului venitoriu. Fapt e, că gimnasiul și-a angajat tóte venitele. Acolo a fost dorința unanimă, chiar de aceea nutresc firma convingere, că deși cu jertfe, fondul de pensiuie va fi un ce pozitiv în scurt timp.

La 28 Decembre st. n. vor fi alegerile comitatense în comitul Huniedóra. Numérul membrilor románi, virilisti și aleși este 151. Dacă aceștia unul ca unul ar face cauza comună, și ar păși cu resoluțiune, posibil că s'ar puté esoperá vre o căți va oficiali. Altcum nu ne facem ilusiuni. De când comitele Pogány e în Deva, sistematice funcționarii románi au scăđut, încât au rēmas nu mai vre-o 4—5 inși, de cari e lipsă neapērată la comitat.

Clica celor din fruntea comitatului, și dróia de competenți magiari la oficii, face ca să nu mai fie loc și pentru románi.

Altcum trebuie să constatăm, că tineretul român din comitat, vėđénd ce sórte au funcționarii románi în acest comitat, și aceia, cari au studiat „jura“ parte au apucat pre cariera advocațională, și nu se imbulzesc la oficii în administrațiune, parte au trecut în alte comitate, érá alți tineri au mers și s'au aplicat pe alte cariere, ca medicina, comerț.

Să nu se mire dară magiarii din fruntea comitatului, că tinerii románi din comitat, nu au dorul de a intră la administrațiune. Până acum li s'a închis ușa, și s'au au trecut munții sau se aplicară la alte cariere.

De altmintrelea și puținii, cari îi avem, nu avem speranță a fi aleși.

Correspondentul.

Varietăți.

* (Dela Curte). După ultimele dispozițiuni familia domnitóre petrece sērbătorile Crăciunului în Miramare. Familia a sosit în Miramare în haine de doliu.

Cântarea lui Iosaf când au intrat în pustie.

Primesce-me pustio, ca maica pre fiul seu: întru demnul și tăcetóriuul sinul teu, pre mine carele am fugit de réua lumea acésta; Oh preafrumóse pustio! Oh cât te iubí mai vértos, decât comórele împēratesci: și decât poleitele polăți; nu oprí pustio cu înfricoșerile tale verđile ramuri ce se clătesc de suflarea a mici vėnturi: și me voui duce în codru întru preafrumósă via ta, și voui fi ca o féră selbatecă: singur rătăcind și fugind de ómeni: și de acésta viață cu multe valuri: sēđénd, fugínd, și plángénd și jeluindu-me lui Dumneđu întru adēncul și selbatecul sinul teu.

O Christóse împēratul tuturor nu me lipsi de împēráția ta cea ceréscă.

Scris-am eu mult pēcátosul logofėt Mateiu Voileanu 1740.

Psalmul 136 în versuri.

La apa vavilonului: Jelínd de țera Domnului: Acolo șeđusem și plánssem: La voróvă ce ne strínsem:

* Maj. Sa s'a îndurat preagrățios a dăruf pe sēma bisericeii greco orientale din Togeș 150 fl.

* (Necrolog.) Cu inima frântă de durere aducem la cunoștința tuturor amicilor și cunoșcutilor, că astăzi la 10 óre a. m. după un morb îndelungat și dureros, și-a dat nobilul seu suflet în mánile creatorului preaiubitul nostru soț, tată și frate Victor Pipoș consiliar reg. de contabilitate în pensiuie după un serviciu activ de aprópe 40 de ani, implinit cu mare zel, în anul al 65-lea al vieții și al 36-lea al fericitei căsătorii.

Remășițele pămēntesci ale acestui bărbat bun și întelept se vor așeđá spre eternă odichnă în cimiteriul gr. or. din loc, Marți în 24 Decembre st. n. a. c. la órele 2 d. a.

Ah, ne-ai părăsit scumțul nostru tată, care ęrai spriginul puternic al familiei tale, dar inima orfanilor tei nu se póte despărți de tine, ci în virtutea iubirii sale nemărginite vrea să străbată prin gliile mormēntului și să te însoțescă pe tainicul drum al vecinicieii. Pe cât de laboriósă și plină de suferințe și a fost viața, pre atât de lin fie și somnul; memoria ta va fi binecuvēntată de noi, și ferbinți lacrimi vom vėrsá pe mormēntul teu până la revedere!

Alba-Iulia, în 22 Decembre st. n. 1889.

Vėduva: Zinea Pipoș născ. Tatárczi, ca soție, cu fii: Dr. Petru Pipoș, profesor la institutul teologic pedagogic în Arad; Gavril Pipoș, oficiant de finauțe în T.-Kanizsa și cu fice: Elena Pipoș; Petru Pipoș, jude la tabla reg., Vasile Pipoș, protopresbiter, vėd. Elisa Nemeș născută Pipoș, vėd. Eufemia Man născ. Pipoș ca frați și surori.

— Ioan Popescu, paroch gr. or. ca soțiu, Leo, Iosif și Rafla măr. Deac ca fii, Ciril Deac, preot gr. cath. ca ginere, și Sofronia Popescu născ. Maier ca noră, în numele lor, precum și a numėroșilor consăngeni, cu inima frântă de dorere, fac cuoșcut, că mult iubita lor soție, mamă și sócră Maria Popescu născ. Șandor în urma unui morb greu și îndelungat de inimă și-a dat sufletul în mánile Creatoriului Luni în 11/23 Decembre a. c. la 2 óre postmeridiane, în al 55-lea an al etáții și al 38 lea al fericitei sale căsătorii.

Remășițele pămēntesci se vor așeđá la 13/25 Decembre a. c. la 1 óră d. a., în cimiteriul gr. or. din Deda, pentru repaos etern.

Deda, în 11/23 Decembre 1889.

* (Limba română la gimnasiul din Cluș). Foile „patriotice“ saltă de bucurie, că din bugetul gimnasiului catolic din Cluș consiliul de direcțiune al statului catolic a sters suma, care figura ca remunerațiune pentru propunerea limbei române.

* (O dispărere enigmatică) La timpul seu am fost luat și noi notiță după „Gazeta Transilvaniei“, că pe fostul redactor al „Tribunei“ și mare factor politic, Adrian Cașolțan, pentru unele escrocherii poliția din Deeș l'a pus la rēcóre. Mai đilele trecute pe o cale privată óre-care ne-a venit la cunoștință, că după-ce a fost arestat, s'a cerut în audiență la comitele suprem br. Desideriu Bánffy, și se crede, că în urma acestei audiențe ar fi fost pus pe picior liber. La tot cazul ar fi de interes să se scie, ce e pozitiv din tóte acestea, și ne mirăm, că dintr'atâta inteligență română, ce se află, în Deeș, nime nu se află, care se arete starea adevérată a lucrului.

* (Restaurarea comit. Brașov). Precum scrie „Gaz. Trans.“ s'a făcut Luni și s'au ales tot funcționarii de până acum. La postul de fiscal membrii románii au propus să se alégă cu aclamațiune dl Ioan Lenger, dar maioritátea, carele săsescă, a ales pe fiscalul de până acum.

Și cu inimă amară: Prin Sion și pentru țeră:
Aducédu-ne aminte: Plángaem cu lacrimi ferbinte:
Și buține ferecate: Lăseam prin sălci aninate:
Că acolo ne'ntrebară: Aceia ce ne prădară:
Sē le đicem vers din carte: într'acea strēnătate:
Ca în sfânt muntele Sionul: Cántări ce cántam la Domnul:
Ce nu ni se da'ndemánă: A cántă în țeră strēnă:
De te-ăș uitá țeră sfântă: Atuncea sē fie smintă:
Și dirépta mea sē uite: A schimbá versuri înalte:
Și sē mi se prinđă limba: De gingii jelindu-mi scárba:
De te-ăș mai puté uitate: Ierusalime cetate:
Înainte de nu te-ăș pune: În pomelnic în đile bune:
Și sē nu uití Dómne sfinte: De Edom ce au đis cuvinte:
Sfintei Cetăți împotrívă: Cu réu din gură zlobivă:
Risipiți ziduri înalte: Deșertata de bunătate:
Tu fată vavilonescă: Rēul va sē te tálnescă:
Va fi șacela'n ferice: Ce-ți va veni sē te strice:
Că și se va 'ntorce darul: Cum ne-ai închinat páharul:
Când coconii tei de ziduri: vor sđrobí ca neste hárhuri:
Slavá sus lui Dumneđu: și pre pámēnt fie pace:
Și'ntre ómeni bună vreme: de acum până'n vecie:
Slavá Domnului sē fie: Amin.

(Va urmá.)

* (Binecuvântare rară). În Hunedóra a născut femeia lui Nicolau Albu doi băieți și o fetiță. Mama și copiii sunt pe deplin sănătoși.

* Renniunea de patinat din Sibiu arangeză ați, Joi, o festivitate pe gheață. Biletele de intrare se capătă ziua la trafica cea mare și sera la cassă.

* (Măsurile drastice ale Rusiei.) În urma unei ordonanțe a guvernului Gurco, toți cei cari trec cu pasaport din Germania în Rusia au drept să stea pe pământul rusesc numai 8 zile și n'au drept să pătrundă mai departe în Rusia decât numai trei leghe.

* (Un atentat contra unui factor postal.) În Londra s'a întâmplat înainte cu câteva zile un atentat contra unui factor postal în un astfel de mod, cum nu s'a mai pomenit dela atentatul Francesconi în Viena. Atentatul din Londra pare a fi fost pregătit cu mare rafinărie, intenționându-se un furt gras, care și succese. Etă cum raporteză jurnalele engleze: Hatton-Garden cuarticul neguțtorilor de diamant a fost scena unui îndrăzneț atentat asupra unui factor postal. Pe când factorul Smalley care a servit 20 de ani, își făcea toura sa de dimineață, avea să ducă o epistolă recomandată în casa Nr. 10 în etagiu din strada numită, unui anumit James Crosby. Scrisoarea avea stampila „Calais”. Pe când Crosby subscria recipisa, Smalley fu apucat pe dindărpt de doi indivizi, cari îl strinseră de gât, până 'și perdū simțirea Când 'și veni în ori, era incuiat singur în odaie. Crosby și complicitii au dispărut, luând cu ei o sumă considerabilă de bani și o mulțime de diamante. Factorul dete alarmă, dar până ați nu s'a dat de urma furilor, cu toate că poliția desfășură mare energie.

* (Uniformă pentru juții regesci.) Ungaria nu voese să rămână cu nimic îndărăptul Austriei. Și la noi se ventilăză cestiunea de a purta oficialii statului uniforme anumite. În unul din numerii mai próspeți ai diariului „Ugyvédek lapja” vice-președintele tribunalului din Budapesta Francisc Székács pledază pentru a se introduce un vestmânt oficial la judecători. De când e lumea, dice densus între altele, au căutat omenii să dea potestății statului o formă esterióră sərbătorească. Pentru aceea trebuie ca și judele dacă el dă espresiune dreptății pedepsece fărădelegea și rehabilităză ordinea de drept, să apară înaintea partidelor în un port, care se corăspundă chemării sale și seriosității dispozițiilor sale. Ca haină de oficiu recomandă respectivul domn talarul, din motivul principal, că cu el în localul de oficiu nu se perde mult timp până ce 'l îmbracă și desbracă și pe sub el fie-care judecătoriu se pôte îmbracă, cura fi place.

* (Minele dela Sécărëmb.) „Hunyad” aduce scirea, că o societate englesă va cumpără minele de aur dela Sécărëmb, atât statul cât și casa domnitóre 'și vor vinde cusele. Minele familiei Drache sunt deja compărate.

* (Societățile de asigurare.) Ministrul de comunicațiune Baross a atras atențiunea băncilor de asigurare, că se ridică plângeri din toate părțile din cauza, că nu s'ar plăti sumele asigurate, sub diferite preteceste. Ministrul le-a amenințat, că dacă s'ar mai repetă astfel de casuri, va fi necesitat să ia dispozițiuni ca să desmēnte pe omeni a semai asigură la ori-ce bancă, ci le va recomandă o anumită societate, garantând pentru sumele asigurate.

* (Raportul anual al societății „Romania-Jună” din Viena.) Conform acestui raport de pe anul al XIX administrativ (1 Oct. 1888-30 Sept. 1889) societatea a numărat 22 membrii fondatori, 73 onorari, 44 emeritați și 40 ordinari, dintre acești din urmă 14 transilvăneni. Societatea a ținut 10 ședințe literare ordinare, una estraordinară și festivă. Biblioteca conținea la finea anului 1888/9 946 opuri în 782 volume și 852 broșure, foi și reviste a incurs la societate 42. Averea totală în bani a societății numără 12.215 fl. 61 cr.

* (Lupii.) Din mai multe părți se semnaléză, că lupii umblă cu droia în ziua mare până prin apropierea satelor și adeseori causéză pagube mari fără ca omenii să-i pótă alungă, nefiindu le permis a umblă cu pusca. Deunăzile, un ficior, care scăpase dela miliție fu incungiurat de câți-va lupi flămēnți aprópe de comuna sa natală și mulțamită unei bâte bune s'a putut apără, până ce au alergat omenii din sat de l'au scăpat și numai după multă vreme și-a putut veni în fire. Vânătoarele, ce se proiectéză de cătră vânători ori arēndași sunt mai mult numai pentru plăcere.

* (Sămēnăturile de tómnă.) Din rapórttele intrate la ministrul de agricultură se constată, că sāmēnăturile în general sunt frumóse. Stricăciune a causat numai frigul, care s'a lăsat înainte de ce sāmēnăturile steteau sub zăpadă. De altfel cu începutul acestei luni a nins peste tot locul și sāmēnăturile stau sub zăpadă. Pagube cauzate de șóreci și de insecte nu se cunosc.

Bibliografie.

În editura librăriei Nicolau Ciurcu din Brașov a apărut „Gramatica limbii românești”, — sintacsă, etimologie, fonetică, stil, întocmită în două cursuri concentrice pentru scótele populare de Ioan Dariu, învățătoriu la scótele centrale române din Brașov. Cursul I pentru anul III-lea și IV-lea de scólă. Ediția a doua, revădută, corectată și înavuțată.

Mulțamită publică.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” aduce pe calea acēsta cele mai călduróse mulțamiri tuturor acelora, cari cu ocaziunea ședinței sale publice ținută în 29 Novembre st. v. în memoria Marelui arhipăstoriu „Andrei” au binevoit a contribui prin oferte maritimóse la înmulțirea averei ei.

Sera la cassă au contribuit următorii domni:

Ilustritatea Sa Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicariu archiepiscopesc 5 fl.; Ioan Hannia, direct. semin. 2 fl.; Parteniu Cosma, director la „Albina” 2 fl.; Nicanor Frateșiu, protosincel 2 fl.; Nicolae Cristea, asesor consistorial 2 fl.; Zacharia Boiu asesor consistorial 1 fl.; Ioan Popescu, prof. semin. 2 fl.; Ioan Slavici, publicist 2 fl.; și următoarele opuri: 1. „Istoria Metropoliei Moldovei și Sucevei” de Constantin Erbicean, 2. „Miron Costin, opere complete” 2 tom. de V. A. Ureche, 3. „Manual de poetica română” de G. I. Ionescu Gion, 4. „Aus dem Leben Carmen Sylvas”; Dr. Ioan de Preda, avocat 3 fl.; Panteleon Lucaș, căpitan în pensiune 3 fl.; Dr. D. P. Barcian, profes. semin. 1 fl.; Mateiu Voilean, referinte scolaru 1 fl.; Ioan Ghibu profes. semin. 2 fl.; Dr. Remus Rosca, redactor 2 fl.; d-na Ana Moga 3 fl.; Ioan Bădilă, jude regesc 2 fl.; Dr. Ioan Nemeș, avocat 2 fl.; George Dima, profes. semin. 2 fl.; Dr. Ioan Crișan, profes. semin. 1 fl.; Constantin Stezar, căpitan în pensiune 2 fl.; Ioan Popa, avocat 2 fl.; d-na I. Răuciu 2 fl.; d-na Iustina Olariu 1 fl.; Dr. Nicolae Olariu 1 fl.; Demetriu Cunțan, prof. semin. 1 fl.; George Decian, avocat 2 fl.; Stefan Iosif, director în pensiune 1 fl.; d-na Gligor 1 fl.; Eugen Roșca, locotenent 2 fl.; d-șóra Elena Petrașcu 1 fl.; Aron Lupean, 2 fl.; Pompiliu Pipos, publicist 1 fl.; Dr. Vasile Bologa, profesor 1 fl.; Dr. Petru Span, profesor 1 fl.; d-șóra Flórea Rosca, 1 fl.; Dr. Aurel Anca, medic 1 fl.; George Moian, învățătoriu pentru lucrul de mână 1 fl.; Ioan Crețu, vice-notariu 1 fl.; d-na Trifan 1 fl.; Simon Popovici, preot militariu 1 fl.; Ilarion Mētu, amplotiat 1 fl.; Petru Simtion, paroch 1 fl.; Ioan Popoviciu, învățătoriu „Divina Comedie” de Dante; Demetriu Cămpăan, cleric abs. 1 fl.; Ioan Petrașcu căp. în pensiune 50 cr.; Mihail Racotă, oficiant militariu 1 fl.; Eftimie Muntean, birtaș 1 fl.; Dumitru Muntean, cleric estraord. 40 cr.; Florea Crucea, croitoriu 50 cr.; Demetriu Muntiu 40 cr.; N. N. 1 fl.; (Donatorul acestui floren neputându-se constata s'a pus sub acest nume).

Într-o postă, prin comisiunile invitátore și pe alte căi au incurs oferte dela următorii Domni.

Preasânția Sa Nicolae Popea, episcopul Caransebeșului 5 fl.; George Barițiu, președintele „Asociațiunei transilvane etc.” 1 fl.; Ioan Bran de Leményi, comite suprem în pensiune 2 fl.; Elie Măcellariu, consilier aulic 2 fl.; Avram nobil de Casan, colonel 2 fl.; Leontin Simonescu, secretariu metropolitan 1 fl.; d-șóra Dunca 2 fl.; Demetriu Comșa, prof. sem. 2 fl.; Alesandru Lebu, mare proprietariu 3 fl.; Ioan Droc, protopresbiter în Mercuria 5 fl.; Traian Meșian, protopresbiter în Zernești 2 fl.; Dr. Liviu Bran de Leményi protopretor în Seliște 2 fl.; Dumitru Moldovan, adm protopopesc 2 fl.; Dumitru Boiu, mēsariu 1 fl.; Paul Muntean, căpitan 1 fl.; Stefan Rusu preot în Nasna 1 fl.; Nicolae Henț, notariu în Seliște 1 fl.; Teofil Tulea, notariu în Hunedóra 1 fl.; Victor Hugo Borger, mēsariu 2 fl.; Michail Gomboș, proprietariu în Vidra de sus 1 fl.; Toma Bērsan, par. în Dărste 1 fl.; Iosif Gomboș învățătoriu 1 fl.

Substrăgēnd din venitul total de 115 fl. 80 cr. spesele de 28 fl. 44 cr., rezultă un venit curat de 87 fl. 36 cr., și 5 opuri în preț de circa 30 fl.: la olaltă 117 fl. 36 cr.

Tot cu acēsta ocaziune ne ținem de datorință a aduce mulțamită dlui profesor seminarial George Dima, care ca în toți anii, așa și în anul de față a binevoit a instrua și conduce corul, deși compus din coristi începători, precum și dlui Ioan Dămian, cleric abs., care ne-a înmulțit programul cu o piesă musicală.

Sibiu, în 10 Decembre, st. v. 1889.

Pentru comitetul aranjatoriu:

Elie Cristea,
președinte.

G. Negoescu,
secretariu.

Mulțamită publică.

Comitetul parochial gr. or din Ernea săsésacă în numele poporului împărțit din ajutóarele incurse la apelul preotului Veniamin Almășan publicat în „T. Rom” Nr. 52 după cum arată adeverințele dte 28 și 26 Iunie 1889, își implinesce o plăcută datorință exprimând și pe calea acēsta mulțamită Escelenței Sale Inaltpresânțitului archiepiscop și metropolitan și bunului nostru păstoriu și părinte Miron Romanul, Institutului de credit și economie „Albina”, precum și celorlalți domni, cari cu mare generositate a binevoit a contribui pentru ajutorarea celor nenorociți prin incediul din comuna Ernea săsésacă, aducēndu-le cea mai căldurósă mulțamită, asigurându-i de deosebita

noastră stimă și recunoscință și dorind ca bunul Dumnezeu să le răsplătēscă insutit binfacerile lor.

Ernea săsésacă, 15 Novembre, 1889.

În numele comitetului parochial:

V. Almășan.

Adeverință *).

Indivizi págubiți prin foc din Ernea-săsésacă, cari obvin în lista de față înșiraiți recunosc a fi primit prin mâna dlui preot Veniamin Almășan ca ajutoriu fiesce carele suma de 3 fl. 70 cr. Acēsta faptă o întărim prin subscrierea proprie.

Nicolau Ștef cu Petru, Avram Ștef, Pavel Dêrlosan, Sofron Ioanaș, Ana Kis, Sinefta Todoran, George Todoran, Ioaniche Sas, Gligor Sas, Duda Ilie, Ioan Sas (Crăciun), Ioan Deac, Aldea Nicolae, Maier Parchirie, Avram Satrariu, Iacob Satrariu, Ștef Toma, Maier Gavrilă, Aladea Macedon, Kis Vasalica, Duda Zaharie, Maier Andreiu cu Bertea Nonu, Nicolae Dengulea cu Ioan, Maier Tóder (herca) Nicolae Sas (a Savului), Derlosan Gavrilă, Derlosan Safta, Kis Gavrilă, Rus Aron, Tóder Tocaciu, Morariu Ioan, Maier Nonu, Gligor Nicolae și Ștefan, Ilisie Kis, Nicolae Sas (Crăciun), Maier Florea, Sas Vasalica (Crăciun), Bacilă Magdalena, Todoran Pătruțiu, Stancu Ioan, Deac Iosif, ér Ilie Sas 4 fl. 4 cr.

Ernea săsésacă, în 28 Maiu, 1889.

Vasilie Sancu,
jude comunal

I. Ban,
ca martor.

Adeverință.

despre împărțirea vestmintelor colectate din Sân-Petru cari s'a împărțit lui:

Bertea Nonu una rochie roșie, Satrar Iacob, una cămașe, Dengulea Nicolae una păreche ismene, Bērsan Tóder una cămașe și ismene, Maier Nonu una ie de copile, ismene și o cămașe, Gligor Ștefan cămașă și un stergariu, Maier Andreiu 2 cămeși, Maier Tóder 1 cămașe 1 ismene, Deac Forica 1 cămașe, Ștef Toma o cămașe, Săstrar Iacob jun: 1 cămașe, Sastrar Avram 1 cămașe, Dengulea Nicolae clicină, Deac Florica o cămașe și un stergariu de cap, Vasilica Chis, 2 părechi ismene și 2 stergare, Zacharie Duda 3 1/2 coți pânză, Avram Rusu 4 coți de pânză, Deac Catalina o ie, Maier Tóder un stergariu.

Ernea-săsésacă, 26/6 1889.

Vasilie Sancu,
jude comunal.

Ioan Ban,
martore.

*) La timpul seu am cuitat în fóia noastră primirea ofertelor intrate pentru págubiții prin foc din Ernea-săsésacă, ér acēsta adeverință servece și pentru noi de un document că ofertele intrate a ajuns la mențiunea lor. Red.

MONITOR.

49

Calendarul săptămânii

17 — 23 Decembre.

17 Duminecă: Profetul Daniil, Anania, Azasia, Misail, Patermutiu, Copri, Alecsandru, Dunale, Iachu, Dionisiu cel nou, Nichita. 18 Lumi: Sebastian, Zoi, Tragiliu, Nicostrat, Claudiu, Castor, Tiburtiu, Castul, Marcheliu, Marco, Evbiot, Foca, Ermil, Zacheu, Alfiu, Sofia, Michail singelul, Modest. 19 Marți: Bonifațiu, Ilie, Prob, Aris, Timoteiu, Polieviet, Evtichiu, Tesalonichi, Trigentiu, Trifon. 20 Mercuri: Ignatiu, Filogoni, Ioan cel nou. 21 Joi: Iuliana, Timistocleu. 22 Vineri: Anastasia, Chrisogon, Teodota, Zoil. 23 Sămbătă: SS. dece Martiri din Crit, Pavel archiepiscopul Neochesariei, Naum, Schinon.

Rituale bisericesci.

Duminea din 17 Decembre a XXIX-a dela Rusalii, a Sântilor Strămoși. Cântările din Octoich tonul 4 și din Mineiu ale Sântilor Strămoși. La Utreniă Polieleu și Evangelia invierii a 7-a. Catavasia: „Christos se nasce, măriți-l”

Vineri în 22 Decembre se face cântarea Ciasurilor din ajutorul Nascerei Domnului nostru Iisus Christos, liturgie în acēsta și nu se face, ci numai Ciasurile și vecernia la timpul seu.

Loterie.

Marți în 24 Decembre 1889.

Brünn: 4 82 47 20 8

Bursa de Viena și Pesta.

Din 20 Decembre 1889.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Renta de aur ung. de 4%	100.70	100.90
Ațiuni de bancă de credit ung.	338.50	334.—
Gulbin	5.59	5.56
Napoleon	9.31	9.34

Publicare.

Prin acēsta se face cunoscut cumcă în 28 Decembre 1889, se vor vinde prin licitațiune publică, lemne de fag pentru stēngini, de pe 15 1/2 jugere, eventual 21 jugere în pădurea comunei Vestem numită Piciora plus oferentului, pe lângă depunerea prețului oferit.

Pădurea e situată lângă drumul statului.

Vestem, în 13 Decembre, 1889

[247] 4—4

Oficiul comunal.

Cancelaria Negruțiu

în Gherla — Szamos-Ujvár — Transilvania

deschide abonament pe anul 1889

la

„Amicul Familiei.“ Ziaru beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 côle cu lustrațiuni frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.; — mai departe tracteză cestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a românilor de pretutindenă, precum și a celorlalte populațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grigile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român.“ Ziaru bisericesc, scolaric și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoșilor mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sêrbători și diverse ocașuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amênunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericescă, scolarică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plățibili și în bilete de bancă ori marce postale.

— Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. —

— Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere. —

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Renascerea limbei românești în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Merinde dela scôlă, sau învățături pentru popor, culese din ziarul unui scolaru de Dr. Georgiu Popa. — Opul acesta, pentru povățuirile lui valoroșe, are să ocupe un loc de frunte în bibliotecile noastre populare. Dl autor a avut nimerita idee, de a publica prin opul de față un ziaru de scôlă, ce și-l făcușe ca elev de anul I. al scôlei populare superioare din Câmpeni, va se dîcă, pe când era în al 4-lea an de scôlă. În acest ziaru se cuprind diferite impresiuni din copilărie, atât din scôlă cât și afară de scôlă: o colecție bogată de diferite povățuiri primite dela învățătorul seu, pe cari autorul le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acest op, așa, că singur numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. e. capitulul despre fumat, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajuns pentru a merita să nu lipsescă din nici o bibliotecă populară românească. Opul cuprinde 289 pag. 8°. — Prețul unui esempl. cu porto-francat e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzariul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul perdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul perdut“ — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Miseriile sociale. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sîchastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Bunica și nepotul. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê de G. Simu. Prețul 10 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvê. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută prin Vincențiu Nicôra, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petrosa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătênului Român. Cartea III. IV. cuprind materii foarte interesante și amusante. Prețul de ambele 50 cr.; — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amusante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scôlele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borogovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scôlele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministerul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Nu me uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Catechese pentru pruncii scolari din scôlele populare. După George Mey, preot în Schwörzkirch din diecesa de Rotenburg de Titu Badu, paroch gr. cat. în Sat-Sugatag, protopopul distr. Mara, adm. Vicarial a Maramureșului etc. etc. Edițiunea I. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victor Russu. Prețul unui esemplariu cu porto francat 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'un act. A. Cotzebec localisată de Irina Sonea n. Bogdan. Prețul unui esemplariu 10 cr.

Influința mândriei. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul unui esemplariu 30 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în scôla populară pentru învățători și preparanți. Broș. I scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de preste an de Ion Papiu. — Un volum de preste 24 côle 8° mare, papir fin. — Numele dlui I. Papiu este mult-mai binecunoscut clerului român, decât să fie de lipsă a mai racomanda acest nou product al d-sale. Clerul român a învățat a i apreți scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. Noul tom de predici întrece încă tôte volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa. — având o notiță istorică la fie-care sêrbătoare, — care arăta timpul intrăducerei, fasele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sêrbătoare. — Prețul unui esemplariu cu porto francat e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ion Papiu. — Acest volum de preste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întâmplăte în timpuri diferite ale anului, 10 la casuri ordinare însă mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea omenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmază o mulțime de iertăciuni precedate de o intrăducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciunile bărbatului dela muiere, 2 — a muierei dela bărbat, 3 — a părintelui dela fii, 4 — mamei dela fii, 5 — a fiilor dela părinți, 6 — a fratelui sau surorii dela frați și surori, 7 — a nepoșilor dela moși, moșe, buni, bune, străbuni, străbune, 8 — a nepoșilor dela unchi și mătușe, 9 — dela nêmuri și consăngeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune, 11 — dela binefăcători, amici, cunoșcuți și dela toți creștini adunați. Racomandăm clerului român acest bogat volum de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amêsurat tuturor cerințelor preoșiei fungente la casuri funebrale. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci. Tom III, scrise de Ion Papiu. — Acest tom cuprinde predici pe Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețul unui esemplariu spedit franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolic sau concordanțele tradițiunei, în douë limbi — română și latină tracteză despre primatul bisericeii și se estinde pe 22 côle 8° mare. Scrisă de Ion Papiu. — Opul acesta a fost recesant favoritoriu și lăudat și de foile străine. — Prețul unui esemplariu spedit franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filozofiei sau cunoscințele cele mai de frunte despre natura spiritală a omului, despre relațiunile și scopul lui espuse în mod popular de profesorul Dr. Ioșif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorul) de Ion Papiu. — Acest op, care se estinde pe 11 côle 8° e foarte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă scôla populară, se vinde cu prețul numai de 50 cr., esemplariul spedit franco.

Manual catehetic pentru primii ani scolastici, prelucrat după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fost profesor de s. scriptură, catehetică și metodică în seminarul archidieceșan din Blaș, actualminte vicariu archiepiscopesc în Făgăraș. — Acest op de mare însemnătate pentru literatura catetică română este o prelucrare liberă, schimbând unele aplicări practice cu alte-le erate de relațiunile și lipsele băeșilor nostri, ăr ceremoniile bisericesci, înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea, ce are să o observe catehetul față cu discipulii sei. Acesta scriere are să fie un îndreptariu în mâna cateheșilor, învățătorilor și a părinșilor la instrucțiunea religioșă-morală, ce au să o dea micilor băeșii. — Prețul unui esemplariu din acest op, — care poartă clausula aprobărei, Prea ven. Ordinariat metropolitan din Blaș și care cuprinde 222 pag. 8°, având mai multe poesii în text, — esempl. 1 fl. v. a.

Omiliile celui dintru sfinți parintelui nostru Ion Gură-de-aur la epistolele sfântului post. Paul cătră Tit și Filemon. Traduse de Constantin Morariu. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 60 cr.

Dumnezeesca Liturghie, a celui dintru sfinți parintelui nostru Ion Chrysostom, compusă din operele aceluia sânt parinte de Ion Boroș paroch gr. cat. și ases. consist. Prețul unui esemplariu cu porto francat e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 80 cr., legat mai fin 1 fl., legat în piele 1 fl. 30 cr., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul Mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sântei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr. 50 esempl. 6 fl., 100 esempl. 10 fl. v. a.

[8] 25—50

A se adresă la „Cancelaria Negruțiu“ în Gherla — S.-Ujvár — Transilvania, unde se cumperă acții dela bance cu prețurile cele mai bune.